

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

La veu de la República

—Espanya, vina cap á mí, y 't salvarás.

DE DIJOURS Á DIJOURS

EN las elecciones de Diputados provinciales s'ha concentrat tot l'interés de la política, especialment á Barcelona, ahont el partit republicà perfectament unit ha donat una mostra brillant del seu brío y de la seva potencia.

En la Junta Central del Cens no s'ha pogut arrancar el carro de la fanguera de la ilegalitat. Per obra dels fusionistas l'acció de la Junta quedarà limitada á enviar els seus acorts á tots els districtes, pera que s'fixin en els colegis electorals.

En Villaverde, el gran provehidor del rebost de la monarquia está preparant els pressupostos del Estat, partint de la base de un ingrés de 1,200 milions de pessetas.

PEP BULLANGA

La jornada del 8 de mars

EM guanyat! Diumenje aquesta exclamació del cor brollava per la boca de tots els republicans de Barcelona.

Y la bona era la nostra. Algunas rodas qu'intentaren formarse, sigueren immediatament desfetas.

A la nit mateixa s'conegueren els resultats: Candidatura republicana... 4,828 vots.

Havíam tret, donchs, en el tercer districte, 3,046 vots de majoria sobre 'ls nostres adversaris que 'n contavan més.

En el districte segon, que comprén tota la part dreta de la vella Barcelona y del Ensanche, es ahont els regionalistas hi tenen el núcle principal de las sevas forsas.

En lo successiu, del últim cop, del cop mortal, ja no 'n dirán els perdigots el cop de gracia no més; recordant la fetxa del 8 de mars, n'haurán de dir el cop de Gracia y de Sant Martí de Provensals.

O sino canti l'escrutini del dictricte segon:

Candidatura republicana... 8,115 vots.
Candidatura catalanista... 6,636
Candidatura ministerial... 2,486

Tenim, donchs, en el segon dictricte, una majoria de 1,479 vots sobre 'ls catalanistas que 'l donavan per guanyat y de 5,630 sobre 'ls ministerials.

En resum: havent pres part en l'elecció sols las dos terceras parts de la ciutat, hem obtingut prop de 13 mil vots, alguns més dels que alcansarem en tot Barcelona en las passadas elecciones de regidors.

Aplicat aquest càlcul als regionalistas se trobará que de llavors ens n'han perdut y no poch, lo qual confirma plenament las previsiones que feu LA CAMPANA DE GRACIA, en una serie d'articles en que veníam senyalant las mermas que ha anat sufrint el pilot acumulat pels companys de causa.

Estém plenament satisfets de que la victoria haja vingut á corroborar de una manera tan brillant els nostres càlculs, fundats en l'observació atenta de la realitat.

Lo més admirable de la llyuya es la serenitat de conciencia y la fermesa de conviccions de que ha donat mostrat el poble republicà de Barcelona.

Peró si 'l dia 15 de febrer va pendre 'l batxillerat, el 8 de mars se va guanyar la llicenciatura en democracia practica. Avuy ningú en justicia pot negarli la facultat de regirse y gobernarse á si mateix, per la correcció intaxtable dels seus procediments y per la clarividencia ab que ha sapigut senyalat l'única orientació salvadora á la política de Catalunya y á la política d'Espanya.

No dirá ningú aquesta vegada que 'ls electors republicans hajan tractat de imposarse per medi de la intimidació. Va bastar que se 'ns assegurés la legalitat del sufragi, perque tots, fins els més ardorosos, els més propensos al us dels medis violents, se limitessin á la emissió pacífica del vot, començant que 'l vot, quan se tenen garantías de que será respectat, es la gran arma, l'única que deuben esgrimir els pobles lliures.

Hem anat á las urnas una mica més ben organitzats qu' en las anteriors elecciones, pero més units que may; y aquí está 'l secret de la nostra victoria. De diners no se n'han gastat perque no 'n tenim.

Y de ahont ha nascut aquest entusiasme? Senzillament de la convicció republicana fondatament arrelada en els sentiments del poble barceloní.

El nostre poble, ab admirable instint, va compondre que tenia al davant seu á dos enemics: els monárquichs y 'ls regionalistas; als primers els havia de vencer totalment, y als segons els havia de convencer de que anavan llastimosament equivocats.

Y del dit al fet. Lo qu' es del caciquisme monárquich no 'n quedat ja ni las engrunas; els regionalistas van contribuir — no pot negarse — á preparar-lo á morir, tal vegada fentse l'iliusió de sustituirlo; pero 'l partit republicà va assestarli diumenje 'l catxetasso final y 'al arrastre!

La pretensió á sustituirlo que alimentan els regionalistas ha quedat també completament defraudada. Totas las maquinacions, tots els contubernis entre 'ls elements regionalistas y 'ls reaccionaris que tractavan de imposarse, han quedat destruhits pel partit republicà. Aquest, diumenje, va dirho clarament:

—Volém una Catalunya molt catalana, pero al mateix temps molt espanyola. Volém una Catalunya amiga de todas las regions y de tots els pobles de la terra, sense distinció de rassas; una Catalunya progressiva, franca y oberta á las ideas més avansadas, enemiga del embrutiment clerical y del egoisme burgés; una Catalunya que s'imposi l'honor de iniciar la regeneració de la patria espanyola, reemplasant la caduca monarquia, causa de

tots els nostres mals, per la República desarrollada en un ambient de veritat y de justicia.

Tal es l'orientació que ha comensat á eixir com un sol espléndit del fons de las urnas electorals de Barcelona.

Qui sigui bon patriota, qui estimi á Catalunya y á Espanya y s'daleixi pel progrés modern en todas las esferas, se rabejará en aquesta llum de un sol naixent, desvanecedor de tenebras y aclaridor de l'únich camí de salvació que 'ns resta...

Per la nostra part estém resolta. Tenim la rahó; el cos electoral ens dona la forsa y no s'ha d'extingir may l'entusiasme de que 'ns sentim possehits.

Desconcertat el regionalisme, que dats els rumbos que havia prés no era altra cosa que una gran perturbació, y després de assegurar á Barcelona la preponderancia republicana, donant á tothom quants exemples siguin menester de abnegació, desinterés y probitat, ens llansarem á deslliurar á Catalunya, reanimant en tots els districtes la vida republicana, y ab aquest exemple de tenacitat, demostració palpable de que basta voler y posarhi l'ánima pera conseguir lo que 's vol, quan lo que 's vol es just, logrerem qu'Espanya entera adopti las mateixas orientacions y s'assocíhi á la nostra enérgica campanya.

La gloria de haverla desvetllada, la gloria de haverla feta rebrotar fins á traure flors y donar fruyts, pertanyerá per enter al poble republicà de Barcelona, qu' en la jornada electoral del 8 de mars, va escriure 'l primer capítol de la próxima revolució regeneradora de la patria, l'única que pot reconquistarnos las simpatías del mon civilisat.

P. K.

UN ARTICULO DE 'N LERROUX

Corresponent á la nostra invitació, el digne y valent diputat per Barcelona, Sr. Lerroux, ens ha honorat ab el notable article que publicuem á continuació, deixantlo en son llinguatge original pera que ab la traducció no 's perdi ni el més mínim matis ni 's debiliti la forsa del seu accent.

Las orientacions que marca en Lerroux coincideixen, de tot en tot, ab las nostras. Convé consolidar la victoria del diumenje y á realzarlo aplicará 'l partit republicà el tesoro de la seva inteligencia y del seu gran instint polítich en el mateix grau en que per conseguirla acaba d'emplear la seva energia y la seva forsa de voluntat.

Veu's aquí 'l ben pensat article de nostre bon amic:

SOBRE LAS ARMAS

No basta vencer, sino consolidar la victoria. Cuando después de 30 años de batallar, con más ó menos acierto, con poca fortuna siempre, conquista el partido republicano una posición que parecía inexpugnable, descanzar no es lícito, dormirse sobre los laureles sería torpezca imperdonable.

No hemos hecho sino comenzar; preciso es decirlo con franqueza, para que nadie se crea con derecho al reposo, para que todos sigan sobre las armas.

En dos años apenas, hemos andado mucho camino. En mayo de 1901 conseguimos oponer á la arrogancia avasalladora de todas las reacciones juntas la minoría que conquistamos en las elecciones generales. Ellos se llevaron la mayoría.

Poco después, en las elecciones municipales, el partido republicano de Barcelona superaba en votos á sus enemigos y les igualaba en número de concejales victoriosos.

Ahora, ayer mismo, nosotros hemos triunfado en toda la línea y nuestros adversarios han conquistado una minoría. La otra no la han conquistado, la han recogido.

En el calor del entusiasmo y siguiendo esta lógica gradación ascendente, bien puede disculparse á los impulsivos que sueñan con el copo, con obtener en las próximas elecciones mayorías y minorías.

No es necesario. Lo que importa ahora es sacar las consecuencias que se derivan de los triunfos alcanzados y consoli-

darlos, mediante una organización definitiva de las fuerzas republicanas.

Es un prodigio lo que ha hecho el pueblo en dos años de agitación y de actividad.

Porque en las elecciones generales de 1901 acudieron á las urnas diez ó doce mil ciudadanos, porque los regionalistas obtuvieron 6,000 votos y los republicanos 5,000, movimos una zagalarda que se explica solamente por la falta de costumbre ó por la muy viciosa de que antes de aquella fecha nadie votaba y el triunfo de mayorías y minorías se fabricaba en el despacho del Gobernador civil.

Ahora han emitido sufragio, solamente en la mitad de Barcelona, más de 13,000 republicanos y unos 7,000 regionalistas.

Por lo que á los republicanos se refiere, aun prescindiendo de la mitad de Barcelona que no ha intervenido ahora en las elecciones, resulta que ha subido el número de electores en ejercicio, de cinco á catorce, casi el triple. Y si, pensando con lógica, en la mitad de Barcelona que no ha votado ahora, hay el mismo crecimiento, podemos calcular que en las próximas elecciones generales, votarán más de 25,000 republicanos, cinco veces más que en las generales anteriores, casi tres veces más que en las municipales.

Y, sin embargo, hay que repetirlo con leal franqueza, hasta que el pueblo se penetre de ello, no hemos hecho sino comenzar. Las fuerzas democráticas, desplegadas en orden de batalla, han ido ganando escaramuzas, trincheras, posiciones. Ahora estamos frente al enemigo, castigado por dos sucesivas derrotas, quebrantado por la exhibición de nuestras fuerzas que precedió siempre á una victoria: primero la manifestación del 29 de Septiembre de 1901, seguida del triunfo en las elecciones municipales; después la «merienda democrática», seguida de la victoria en las provinciales.

Ahora llegan las generales. Esta va á ser la batalla que decida de toda una campaña, y hemos de poner en ella nuestros mayores empeños y más grandes energías.

Porque vencer en Barcelona no es solo vencer á los regionalistas y al gobierno. Es derrotar á la reacción y á la monarquía en toda España, á condición de que los republicanos sepamos consolidar la victoria.

Vencer en Barcelona es prepararse á vencer en Cataluña, extender nuestra acción á todos los municipios catalanes, organizar la región, presentar el modelo y ofrecer el molde á las demás regiones de España para que imiten nuestro ejemplo.

Vencer en Barcelona es demostrar que la industria, el comercio, el arte, la ciencia, el trabajo, la prosperidad, la paz son consustanciales á la idea democrática, que ésta es su ambiente propio, y su mejor instrumento el pueblo organizado, instruido, consciente, fecundado por el amor á los grandes ideales de emancipación y de justicia social, impulsado por ansias de redención y de mayor libertad hacia la conquista de reivindicaciones, que en el camino ideal del porvenir trazan como la trayectoria que ha de recorrer la Humanidad en su evolución eterna hacia el bien.

Consolidemos, pues, la victoria, porque no basta vencer.

Vencer es la obra de los esforzados, de los agitadores, de los hombres recios y audaces en los cuales el pensamiento se ha hecho carne.

Consolidar la victoria es obra de inteligencia y de abnegación, propia de los pensadores pacíficos y de los espíritus superiores que abarcan en gran síntesis el complejo problema de cada momento histórico.

Nosotros damos lo que tenemos: la fuerza del músculo, del número y de la voluntad.

Hasta hoy solo ha trabajado la voluntad, guiada por el sentimiento. Y ha vencido.

Ya es hora de que comience á trabajar el pensamiento, la inteligencia, transformándose cada día en explosiones de iniciativa fecunda y de acción poderosa.

A. Lerroux

LA MORT DEL CACIQUISME

Tan bons colors que gastava, tan fort, que semblava un plí, ja ho heu vist, el Caciquisme l'altre dia va morir.

No li han valgut de 'n Silvela

Ab las mans buydas

—Som segadors, soldats dócils, som segadors; mes, ja ho veuhen, de la patria y de la fé; aquest cop no hem segat ré.

las antiguas malas arts, ni del saltimbanqui Maura las famosas circulars.

Quan ara fa quinze dias corria tan fresch per qui, com podia ell figurarse que havia d'acaba així!

Es ben mort. Per mes que burxi y probi y torni a probá, lo qui es aquest mamaratxo ja no resucitará.

Potsé allá á Madrid ho duptin, potsé algun nét carrinell fassí corre rumors falsos y negui la defunció.

Es inútil: tots nosaltres vam contemplarlo estirat, vam tocar la seva caixa y hasta hem vist l'óbit sellat.

S' ha acabat aquell domini absorbent y descarat que l' Caciquisme exercia sobre la nostra ciutat.

S' han acabat els regalos, ab nostre suhor pagats, qu' ell repartia ab má pródigo entre ls seus fidels criats.

Tan trista qu' es la mort sempre pels que al difunt han tractat, y d' aquesta dolsa perduda tot el mon se n' ha alegrat.

En lloch de frases de llástima y piadosas oracions, no s' ha sentit altra cosa que insults y malediccions.

Y alts y baixos, blancs y negres, de satisfacció vessant, al assistí al mateix cant: ¡De setze, de setze, de setze! ¡vii!

¡El pobre Caciquisme s' acaba de morir!

C. GUMÀ

Las últimas elecciones á Barcelona

DATOS COMPARATIUS

Pera que 's vegi l' augment dels vots republicans y la disminució dels regionalistas, publicuem els següents datos comparatius, per districtes, entre las elecciones de regidors y las de diputats provincials.

Table with columns for 'Vots republicans' and 'Vots regionalistas'. It lists election results for various districts including Primer, Segon, Tercer, Quart, and Quint, with sub-sections for 'Seccions de 1.ª a 9.ª', 'Seccions de 10.ª a 17.ª', and 'Total en las 17 seccions'.

Table showing election results for Districts Six, Seven, Eight, and Nine. It lists Regidors (Councilors) and Diputats provincials (Provincial Deputies) for each district, along with the number of votes and changes (Aument/Disminució).

RESUM

En tots els districtes els republicans han obtingut un augment que suma 3,054 vots. Els regionalistas han obtingut augment en dos districtes, el tercer y el nové, que suman: 439 vots; y disminució en els set restants, que suman: 1,175.—Disminució total: 736 vots.

UN COP DE MASSA

De tal pot calificarse la notable carta de D. Valentí Almirall, fundador del catalanisme polítich, qu' en vigilia de las elecciones fou llegida en un meeting republicá. Es l' enérgica repulsa de un pare qui envia á la porra á un fill que li ha sortit mal-criat.

«A los señores Ardú, Lerroux, Corominas y Junoy

«Muy señores míos y amigos: Me es completamente imposible corresponder á vuestra invitación de concurrir al meeting, que agradezco en el alma. Mi mal estado de salud me lo impide, pues por mi deseo hubiera concurrido.

«Y hubiera concurrido, por cuanto creo ha llegado la hora de que todos los que aspiramos á la regeneración del país por medio de la libertad y la democracia, nos presentemos unidos y organizados en frente de la ola negra que pretende arrollarlo todo.

«Viejo ya, y á los últimos tiempos de la vida, estoy en el mismo sitio que ocupé hace treinta y cinco años por lo menos. La República federal como fórmula de la democracia fué la síntesis de mis amores juveniles. Ella fué la inspiradora de mis trabajos en la edad viril. Ella es mi último deseo en mi edad valedudinaria, de casi senectud. En esos 35 años lo he buscado todo. Vi pasar los desengaños del inexperto ensayo de República. Creí luego descubrir síntomas de regeneración en la nueva idea que se presentaba, y creí el regionalismo político, bajo la fórmula del catalanismo progresivo, armonizador de todas las aspiraciones regionales de España. Todo ha resultado inútil. El catalanismo político, gracias á los capitales de todos los que quieren conservar la enervadora acción de la oligarquía descontenta, ha venido á ser la fórmula del despecho impotente y de las mal fundadas ambiciones.

«No podemos en manera alguna permitir que en él se nos confunda. Antes que catalanes somos hombres, y los grandes ideales de libertad y democracia, verdaderamente humanos, están muy por encima de esas ridículas teorías con las que pretenden convencernos de que el rincón de tierra en que nacimos, con todos sus prejuicios, vicios y preocupaciones, es el que ha de imponer y trazar el camino del progreso y de la mejora.

«Somos, como siempre, regionalistas y federales, pero no por intereses locales, sino por creer que con ello coadyuvamos al adelanto de la humanidad. Por fortuna los intereses locales de nuestra región saldrán beneficiados con ello.

«Vosotros dais con la fórmula de la coalición de todos los elementos republicanos, medio de que mutuamente nos ayudemos.

«Mi enhorabuena. VALENTÍN ALMIRALL. «P. D.—Si habéis de dar lectura de esta carta, al terminarla, os ruego deis vivas á la República federal y á la coalición de los elementos avanzados que luchan contra esa reacción que aspira á avasallarla todo. «Vale.»

L magnífich espectacle que vá donar diumenge 'l poble republicá de Barcelona, va fer plorar d'entusiasme á més de quatre veterans de la República.

Un d' ells, me deya:—Aixó 'm recorda 'ls temps de la Revolució: ayu m' hi tret 35 anys de sobre. Vegin, donchs, fins ahont arriba 'l poder del poble: fins á rejuvenir als vells.

Si 'ls regionalistas encare volen fer l' home, caldrá que no 'ns amohinin més dihent qu' ells pretenen acabar ab el caciquisme.

Ab els seus procediments no ho conseguiran may: se n' han de convencer.

El caciquisme es com la pugó del arbre de la monarquía: aquest arbre 'l cria y aquest arbre 'l manté. De la mateixa manera 'l ha mantingut y 'l ha criat avants que després del desastre.

Per acabar ab la pugó no hi ha més que un medi: tallar l' arbre. Y pera tallarlo arran, á fi de que no pugui rebrotar may més, hi ha sols un' eyna: la destrucció republicana!

En els pressupostos nous s' introduheixen nous augments en tots els gastos, menos els de instrucció pública, en els quals s' hi introduheixen algunes baixas.

La Casa del Poble

«FRATERNIDAD REPUBLICANA»

Al carrer de Corts, número 234, en un gran local s' hi acaba d'instalar la que 'n podriam dir Casa del poble. El partit republicá l' ofereix á tots els correligionaris, á las asociaciones obreras y als amants de las ideas progresivas pels meetings, reuniones públicas y demás actes semblants que tinguin per convenient realisar.

Aquesta adquisició es deguda á las iniciativas incansables del diputat Lerroux, secundat pels seus amichs. El local va inaugurar-se dissapte al vespre ab el gran meeting fraternal que prepará l' éxit de las elecciones. De

Está probat, després de trenta anys de amargas experiencias que sense l' unió, no hi ha República. Y la lógica diu que sense República, no pot haverhi federació, tal com els republicans federales mateixos la desitjan.

El Sr. Benot ens fa el efecte del home que havent de pujar al segon pis de una casa, se quedés eternament al peu de l' escala, per no venirli be tenir que passar pel primer.

«¡Vaya un capritxo més extrany!—diria tothom. Per fortuna, la immensa majoria dels federales espanyols, sense ser tan sabis com el Sr. Benot, demostraran tenir més sentit práctic qu' ell.

En molts punts de Barcelona el dia de las elecciones varen fixarse cartells aconsellant als obrers que s' abstinguessin de votar.

Peró 'l consell aquest no va donar cap resultat. Perque al últim els obrers ho han vist clar. ¿A qui aprofitá l' abstenció electoral dels treballadors? Únicament á la reacció. ¿Y qui es la primera víctima de la reacció, sino la classe obrera?

Com á base ó primer grahó de l' escala emancipadora, no hi ha més fórmula que aquesta: «Els obrers per la República y la República pels obrers.»

Las elecciones del diumenje tenen, entre altres, el mérit gran de haver encarrilat las lluytas de la política.

En lo successiu desapareixerán tots els sofismes que mantenían la perturbació y el desconcert en l' opinió dels ciutadans. Ja no hi ha rahó perque aquests estiguin dividits per qüestions de detall més ó menos oportunas. Fomentant aquestas divisions intempestivas, la reacció n' anava bona.

Al últim el poble ho ha comprés, restablint las únicas diferencias que dividiran eternament als homes: ó ab la reacció ó ab el progrés, ó ab la monarquía ó ab la República, ó ab el clericalisme ó ab la democracia. No pot haverhi, ni hi haurá en lo successiu més banderas de combat que aquestas.

Ab escepció de Barcelona y Valencia, ahont las elecciones han sigut legals y molt renyidas, en el resto d' Espanya no hi ha hagut més que coaccions, tupinadas y falsificacions. Y está clar, ha guanyat el govern.

Peró un día ó altre seguirá 'l poble espanyol l' exemple de Valencia y Barcelona, y llavors quedará realisada la més pacífica, al mateix temps que la més forta y radical de las revolucions.

Una revolució filla de la conciencia de la nació.

Ens sorprén que una persona que te un talent tan clar com el Sr. Benot, haja respost als organissadors de l' Asamble magna republicana, ab aquestas paraulas:—«Els federales no tenim com á lema: tot per l' unió y pera l' unió, sino tot pels principis y pera 'ls principis.»

má diumenge s' hi celebrará el banquet popular, en celebració de la gran victoria alcançada y en honor dels diputats provincials electes. El número de comensals s' ha hagut de limitar á 500, haventse colocat rápidamente totas las targetas.

El local, ab tot y ser molt gran, será insuficient pera contenir l' entusiasme dels nostres correligionaris, que, perfectament units, contan ab l' adhesió de la immensa majoria del poble barceloní.

SAN FELIU DE CODINAS, 8 de mars

Per obra y gracia de un grupet de catalanistas, disfrutem un esbarbat piloter que val una hostia. Té la costum de desfer casaments, s' entén, si no son del seu agrado; parla ab els pares del jove, 'ls diu pestes de la xicotá; parla ab els de la noya y 'ls diu barbaritats del xicot, y... ja está!

Es un búscalas totas. No fa molt temps que varen aparéixer pegats pels cantons d' aquesta vila uns pasquins que no ho vulgan saber las asquerositats que contavan del ensotanat.

Ultim botó per mostra dels honestos entreteniments del esbarbat ó mestre del Ateneo.

L' arcalde, per cert catalanista, del qui Deu 'ns guardi, va fer compareixer á sa presencia un noy y li va dir ab una veu molt semblanta al brunzit de l' abella: «Mira, noy, sé que dius mal del mestre mossén Cerafils, no ho fassis més, perque si hi tornas me veuré obligat á tancar-te á la presó.» El xicot, que no es tant curt com sembla, li va respondre que diria per tot arreu lo que mossén Cerafils intentava. Que Deu toqui 'l cor del cardenal Cassanyas y se serveixi treure'l de Sant Feliu com lo van treure de Castellterol y de Gallifa, y l' envihi als Escolapis, ahont ab sa gran sabiduría de l' art cul-tinari pugá fer ab tota dignitat la competencia al pare Román, si no volen que un día el poble de Sant Feliu l' acompanyi á cops de roch costas avall.

TARRAGONA, 7 de mars

Las festas que 's celebraren aquí pera commemorar el XXV aniversari de Lleó XIII foren lluhidíssimas. Molts balcons aparegueren guarnits ab la bandera espanyola. També aparegueren iluminadas algunas fatxadas. Sembla impossible que aquí á Tarragona s' hagi de suportar aixó, puig en las festas majors, si 's proposa pera guarnir algun carrer y fer alguna festa extraordinaria, diuen que no hi ha humor ni quartos...

Ha sigut molt comentada la circular del governador contra la blasfemia y pornografía, y per aquest motiu s' ha fet retirar dels punts de venta de periódichs tota classe de llibres pornográfichs. Y ¿may diran qu' va fer retirar de la vista del públich també? La novela Verdad del inmortal Zola, per creure que la cuberta es pornográfica. ¿En quin sigle vivim?

ROJALS (TARRAGONA), 3 de mars

El nostre merlot diumenge passat desde l' seu abeurador las rellá contra aquestos honrats vehíns, queixant-

La victoria dels republicans

se de que durant el temps que té oberta sa botiga no anem a trobarlo a la gabia que té instalada al magatzem...

LANSA, 9 de març. El nostre remulla-closca aquesta Quaresma està que trenca pel castral. El primer diumenge s'enslà dalt del cubell...

RUBÍ, 11 de març. Per fortuna per la bona causa de la cultura i progrés, i per fortuna nostra, tant el collegi de monjes com el de frares aquí establerts, estan molt de capa caiguda...

MANRESA, 10 de març. El pare Provincial del nostre convent, va tronar l'altre dia contra LA CAMPANA, La Publicidad i El Diluvio...

VILAFRANCA DEL PANADÉS, 11 de març. Si l'senyor Deia s'hagués presentat un mes avans, segurament hauriam guanyat las darreres eleccions. Però en molts punts ni hi havia intervingors...

A LOS REPUBLICANOS

LA Asamblea del 14 de Febrero último ofreció el raro ejemplo de sobriedad en los procedimientos y lacónismo en las palabras.

En virtud de lo expuesto, los que suscriben invitan a todos sus correligionarios a concurrir a la Asamblea de Unión Republicana...

Tórnllessen al llit, senyor Silvela: si vosté té 'l mauser, nosaltres tenim el vot.

Estas comunicaciones, como las actas correspondientes, se mandarán lo antes posible, bajo sobre. a Fernando Lozano, Apartado, 109 MADRID

PERA L'ASSAMBLEA MAGNA

EL NOSTRE VOT. A unió dels republicans baix una sola bandera i una feitura única, s'ha realitzat - n'estem segurs - a la proxima Assamblea convocada per el 20 del corrent mes de març...

tats, principalment electorals, se concertaven coalicions passatgeres, cada representació, per insignificant que sigués, exigia la seva part. Hem arribat a creure que aquestes miras acomodaticies tan mes quines son las que han contribuït en major grau a mantenir la suicida fatlera de las diferenciacions...

sadas pels homes que mereixin la confiança del país, lliurament expressada en els comitès. Tal es la nostra missió més immediata: retornar a la nació la facultat expedida de regirse a si mateixa.

La nostra República ha de ser essencialment emancipadora. Ab sol retornar al poble els medis legals d'expressar la seva voluntat, denantí garantias de que aquesta serà respectada i complerta en tots els casos, haurém portat a terme la nostra missió patriòtica.

La unió pròxima a realitzar-se de aquest significat i cap més. Sense segonas miras, sense reserves mentals, després de la victòria, sabrem consolidar-la, posant-la exclusivament a la soberana decisió del país. Cada un de nosaltres podrà aconseguir-lo, però ell es, en últim extrem, qui ha de decidir.

La unió pròxima a realitzar-se de aquest significat i cap més. Sense segonas miras, sense reserves mentals, després de la victòria, sabrem consolidar-la, posant-la exclusivament a la soberana decisió del país.

tacle. El nostre honor ens hi conjura. El nostre interès ens hi obliga.

Per de un programa tancat una causa de divisió, fora senzillament una cobardia, puig equivaldria a refusar el deber de combatre quan la patria 'ns obliga a tentar l'últim esforç.

L'eficacia pràctica de l'unitat en l'acció republicana se va veure esplèndidament en las eleccions de diumenge a Barcelona. La reacció en totas las sevas formas va quedar arrollada, venuda als seus dels republicans entusiastas y ardorosos.

Aixís, donchs, ja no 'ns queda cap dubte: la unió 'l farà y serà la unió de tots. Si no sigüés possible la unió, el nostre programa seria el de desfer-nos, com a partit únic, donant per l'Assamblea magna del dia 25 el nostre vot anticipat, en forma de un gran exemple, coronat per una gran y merecudada victòria.

J. R. V. R.

LA PATRIA

La neixia l'Ambrós son pare ja feya tres mesos qu'estava en vaga y els modestos estalvis que 'n'hagueren acabat en mitj any el nostre pà de cada dia, varen acabarlos en tretze setmanas las medicinas y els metjes.

L'amo de la casa esperá just que la partera pogüés sortir de casa per llençar aquella pobre familia ab ses pobres fructos al carrer y l'Ambrós, als tres mesos d'haver vingut al mon ja s'aveya tret y puntades de peu, del quint pis abont havia ussat.

No, certament l'Ambrós no podia pas dir que 'l looch abont va veure-la llum- era sa patria!

El pare de l'Ambrós era un honrat treballador, pero tenia una porció de defectes. Havia llegit molt, sentia fondo, no coneixia la hipocresia, y ab la franquesa ruda del qui no tem, perque té el cor s'entremenava las cosas pel seu nom y sense afemellats respectes senyalava en veu alta un abís allà hont al veya.

Atzó li creó enemichs en el seu poble y las personas infelices, apofant la fells casualitat de haver patat una bomba en la capital de la provincia, anonsaren al pare de l'Ambrós d'inarquista y las autoritats agafaren a aquell home de bé y 'l tancaren set claús pera no recordarsen ja may mes.

Desde aquell dia tot el poble mirá ab ulls espaventats a la familia del terrible terrorista, y la mare de l'Ambrós ab son fill de dotze anys, tingüé de fugir, perseguida com un gos rabós, d'aquell poble.

Pocas ganas podia quedarli al Ambrós de comissarar com a patria al poble hont havia sigut batejat!

Mes l'Ambrós ab pena ó ab dolor havia arribat als disset anys y era un xicot instruhit ab talent natural, bona lletra y apte per qualsevol càrrech. Pero al demanar informes averiguavan uns antecedents de son pare y no 'l admittian. Altres el colocaban en una oficina hont treballant molt y bé no 'l davan cap quarto, mentres els ben recomanats ne candian bagarrejant. D'algun looch fou despedit perque no parlava ben correctament el castellá y d'algun altre perque li notaren la falta de practicas religiosas.

Abarrít y desconhortat fugí de sa regió y 's traslladá a una provincia llunyana abont ningú 'l coneixes.

Tampoch de la regió abont se parlava la mateixa llengua d'ell, podia dirne patria el pobre Ambrós.

En aquella vila de Castella hont va fer cap lo desheretat del nostre quinte, va tenir la sort de poguerí obrir una tenlencia de betas y fila que haguera pogut donarli per menjar; pero la enveja que desparteren els progressos de aquell foraster, las ambicions del fish que se 'l menjava y impostos y la gana sens fi de un tribunal que va poguer enredarlo en una qüestió de cap importancia, li acabaren els pocs diners que havia pogut reunir.

Per sort havia cumplert llavors dinou anys y l'Estat disposá de lo únich que al Ambrós li quedava: la sanch.

L'Estat li va posar un traje de rayadillo, 'l va enviar a Filipinas y allí 'l va deixar moribund de fam.

La nació qu'així 'l tractava tampoch podia ésser a fé la seva patria!

Afortunadament avans de fer el badal últim va apiadarse de l'Ambrós un honrat desconegut, que va cuidar-lo fins que va haver recobrat del tot las forsas. El salvador de l'Ambrós era un italiá que havia sufrert tota mena de persecucions a Italia.

l'italiá conduht al Ambrós a una isla estranya qu'escorç no pertencíexia a cap nació, y 'l presentá a una colla de gent de bé, sobrats de diverses parts del mon, que havia reunit allí la desgracia, y abont sense envejas, sense rancúnias y sense ambicions treballavan, vivían y procuravan ésser útils els uns als altres.

Al poch temps de conèixer aquell benestar deya l'Ambrós:

—Aquí es la patria! La sola patria dels homes honrats es el tros de terra que 'ns dona la vida y abont podem estenyer la má d'uns cors germans. Mes que la terra que 'ns veje'nau, ens fa de patria la terra que 'ns guardi els ossos. ¡Abaix els odís y visca la sola patria: el mon!

JEFF DE JESUS

CONFESSION Y PENITENCIA

—¿Qué te acusa la conciencia?
 —Res, pare:—¿Cóm s' entén res?
 —Ay, pare meu, d' un excés de falta d' experiencial...
 —Que ho digas tot es precís si es que vols l' absolució.
 —El meu promés, un petó va ferme sense permís.
 —¿Y després qué va passar?
 —Després... ¡la pena 'm constúm!... ¡ay, el vent vá apagá 'l llum!...
 —Y tú... tant fosh...—¡Está clar!...
 —¡No més, no més disbarats! La culpa no es tota vostre; ves y resa un Parenostre.
 —¿Per qui?—Pe'ls que van errats.

L' HEREU D' HORTA

NIVELLACIO

En un mateix día naix un potentat, troba un títol noble que quan sigui gran á cometre abusos l' esperarà; també naix un pobre, raquítich y flach, ab la perspectiva de miseria y fam que també esperonan á fer disbarats. Natura 'ls enfrena: previsor fa un sabí del pobre del rich un xiflat.

J. COSTA Y POMÉS

TOCHS DE FESTA

L' Círcul de Fusió republicana, ab els seus treballs persistents y ordenats li correspon una gran part del éxit de la memorable jornada del 8 de mars.

Desde que 'l Círcul de Fusió republicana se va trasladar al carrer de Guardia, ja vaig dirho:

—Ara si que guanyarem: el partit republicà está en Guardia!

Passava un ciutadà, diumenje al vespre, per la Rambla de las Flors, y al fixarse en la foscuria, la soletat y la tristesa que reinava en la redacció de *La Perdiu*, digué:

—Mireu si n' están de destarotats, que fins olvidan las costums de la terra catalana: tenen un mort á casa y no tancan mitja porta.

M' han contat que 'l Sr. Pons, regionalista reaccionari, diu:

—Si enhorabona haguéssim admés la candidatura de 'n Vázquez Mella, hauriam pogut contar ab l' apoyo dels carlins y no hauriam perdut las eleccions. Aquí tenui els resultats d' inclinarse á la esquerra.

Y m' han contat també, que 'l Sr. Sunyol, regionalista republicà, exclama:

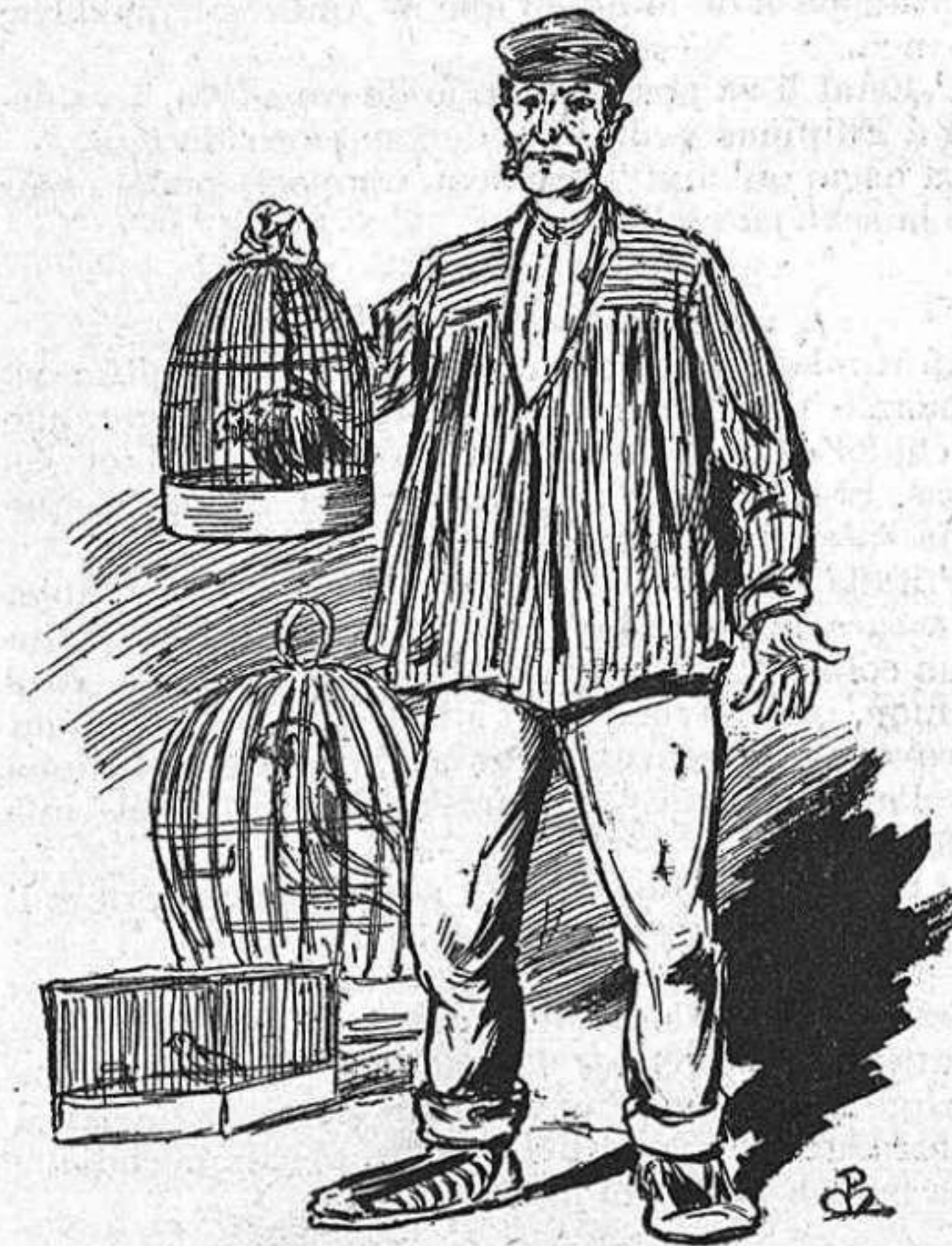
—Si enhorabona no s' hagués publicat la candidatura ab el títol de *Candidatura catòlico-regionalista*, hauriam fet en las eleccions del diumenje un paper molt més lluhit. Perque alló de *catòlich* ens va fer perdre molts vots. Aquí tenui els resultats d' inclinarse á la dreta.

Y ara entrem nosaltres.

—Srs. regionalistas: lo pitjor de tot entre vostés es l' afany insensat de voler lligar dos extrems tan inconciliables com son la reacció y la llibertat que braman de veure's juntas.

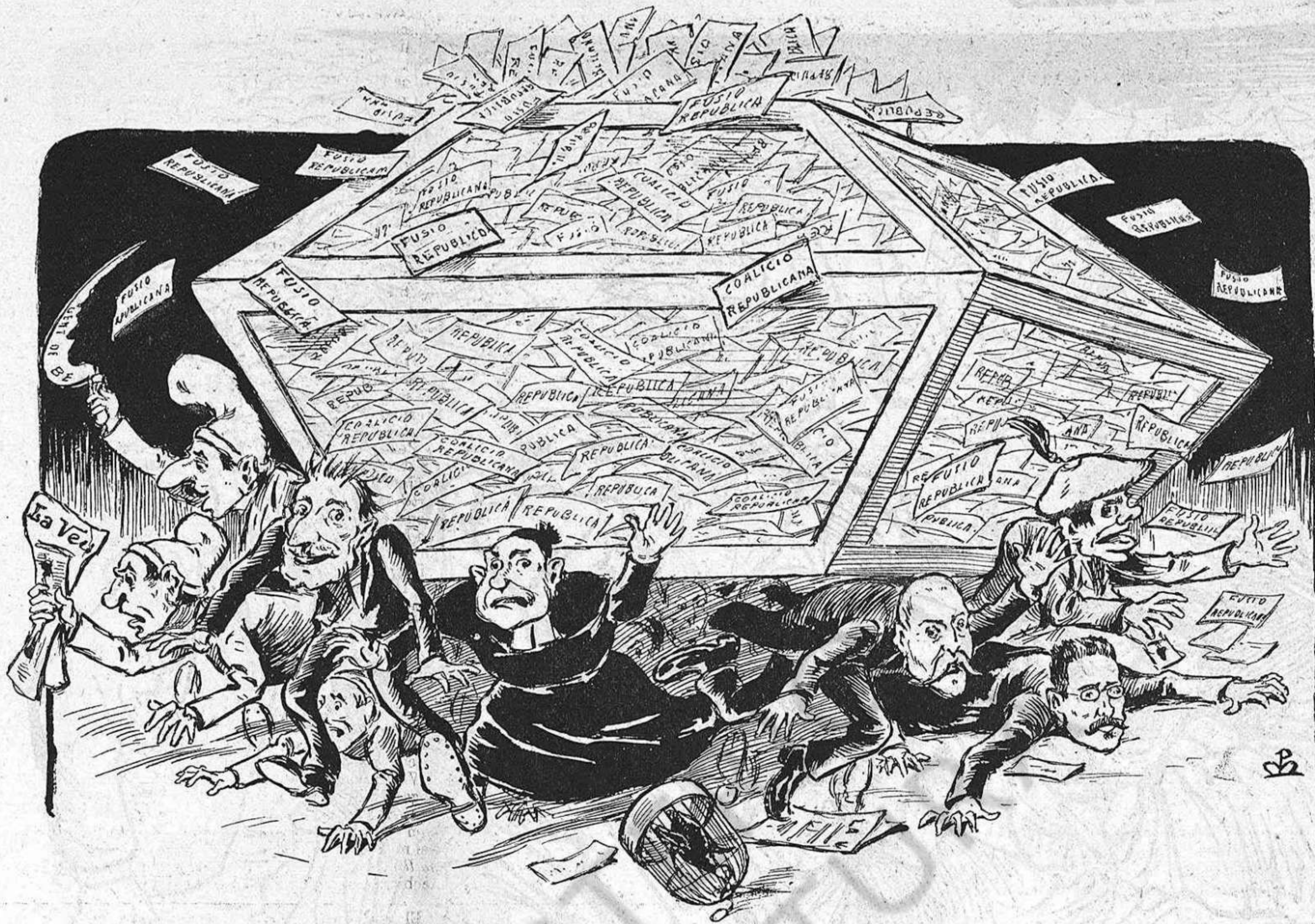
Però consti que ni deixant de fer lo que 'n Pons censura, ni deixant de realisar lo que condemna en

«Perdiu» en venda

—¿Qui me la compra? La dono barato.

La gran reventada

Els cacichs, la teocracia, i tot se n' ha anat de bigotis!
 els corchs de la llibertat, i tot ha quedat aplastat!

Sunyol, haurían per aixó guanyat l' elecció del diumenje... Però á lo menos no 'ns barallariam.

De un dels últims discursos electorals de 'n Cambó:

«Tots tindreu noticia de que al Perú s' hi entaulà en cert temps una candent discussió sobre si Adán tenia ó no tenia llombrigo. La qüestió doná lloch á verdaders motins pels carrers ahont els partidaris de una y altra opinió s' assessinaven mutuament.

«Dintre de 50 anys tothom se 'n riurá de aquestas qüestions de la forma de govern, com vosaltres se 'n rieu ara de las barallas del Perú sobre 'l llombrigo d' Adán.»

Donchs miri, Sr. Cambó: desde 'l diumenje, á Barcelona no 's discuteix d' altra cosa que del llombrigo dels regionalistas.

Hi ha qui sosté formalment que no 'n tenen... Y la veritat es que se 'ls ha arronsat de tal manera que no se 'ls veu.

Barcelona y 'ls pobles agregats, diumenje al matí, varen apareixer cuberts de cartells regionalistas. N' hi havia de tots tamanyos y tots ells mostravan els colors de Catalunya.

Un obrer de Sant Martí, que havia sentit una prédica del Sr. Montanyola, feta en el Centre *Catalunya*, dihent que fins els anarquistas caben en el programa dels perdigots, y que acabava de veure la candidatura perdigotaire publicada baix la denominació de *catòlico-regionalista*, digué al contemplar aquella munió de cartells:

—Aquí sols se pintan ab franquesa tals com son. ¡Mireu quanta barra!

La Perdiu al ressenyar la brenada del Coll, va dir que no hi havia més que uns 8,000 ciutadans, en sa majoria curiosos.

Vingué l' esmorzar del diumenje, en el qual sols hi sigueren convidats els republicans de dos terceras parts de Barcelona, y únicament els que tenen dret electoral, y li tirarem 13 mil vots pels nassos.

Si *La Perdiu* no apren ara de aritmética no será pas perque no se li haja donat una bona lliassó.

Un arcalde de barri de ideas republicanas sigué posat pels monárquichs de president en una mesa. Els mateixos monárquichs li encarregaren la designació dels dos secretaris que 'ls hi tocavan y dels altres dos que corresponian á la Junta del Cens. Y deya després de l' elecció:

—Dos de una part, dos de un' altra, y 'ls dos nos tres eram sis republicans y ab mí set. A tots ens han pagat el dinar. Y aixís es com s' ha de fer, perque la República está molt necessitada.

Entre dos companys de fatigas més que de glorias:

—¿Qué será de la nostra santa causa?
 —Noy. *Cucull*

Un altre deya:

—Deixemnos ja de *pets* de segadors perque lo qu' es aquesta vegada ha sigut *llufa*.

Aixís com el litoral d' Espanya es tingut per la regió més avansada de la Península, passa lo mateix ab las arrabals de Barcelona, que han demostrat ser l' alberch de las ideas progressivas que sustentan ab més empenyo que ningú 'l poble treballador.

Desde Sans á Sant Martí y la Barceloneta voltant l' urbe barcelonina, y unintse després ab el mar ¡quina corona més espléndida de ideals generosos no ce-

nyeix á la republicana Barcelona! La virtut del treball l' ha formada y ja ningú li arrencará del front!

A un treballador que tot satisfet tornava de fer us de son dret de ciutadà, li preguntava un dessidiós:

—Y be ¿qué n' has tret de votar? ¿Qué t' han donat?

A lo qual va respondre:

—A mí ningú m' ha de donar res. Soch altruista y més m' estimo donar jo.

—¿Y qué has donat, infelís, si no tens res?

—¿Qué hi donat preguntes? Un gran disgust á la reacció, al clericalisme y á la burguesia explotadora. Desenganyat: sols quan se convencin de la nostra forsa 'ns respectarán.

El patró dels catalanistas, es Sant Jordi.

El nostre, será desde diumenje Sant Martí... Però entenemnos, Sant Martí de Provensals.

Sant Jordi era un guerrero molt entonat que matava l' aranya. En cambi Sant Martí, donava la capa als pobres.

Y Sant Martí de Provensals diumenje va teixir el mantell de la futura República espanyola.

Anem recapacitant.

En las eleccions de dos anys enera varem tenir de contentarnos ab dos tristos diputats per minoria. La majoria la varem guanyar els regionalistas.

En las eleccions de regidors, varem quedar igualats: tants els regionalistas, tants els republicans.

En las de Diputats provincials, las majorias han sigut totes nostras, y en el districte ters, si haguéssim volgut, hauriam copat majorias y minorias.

Aixó vol dir que 'l partit republicà desperta més poderós que may. Y consti qu' encare no hem tret totes las forsas: aquestas aniran en progressió creixent, impelidas pel vent del entusiasme popular, qu' es sempre vent de popa.

L' any 1903 será memorable pel reviscolament del partit republicà de Barcelona.

Al Coll varem fer boca, brenant fraternalment.

Diumenje, en las eleccions de Diputats provincials, no 'n varem tenir per un esmorzar.

Las próximas eleccions de Diputats á Corts serán el gran dinar.

Y 'l sopar suculent ens el reservem á fi d' any, ab las eleccions de regidors, que proporcionarà á Barcelona, una administració municipal eminentment republicana y decidida protectora del poble obrer.

Fins dintre de la Monarquia, mentres duri —que tal com van las cosas es de creure no s' aguantará molt temps— els republicans barcelonins persistint en la nostra actitud intelgent y resolta, demostrarem com se pot practicar la República, encarnantla en el régimen municipal de la ciutat.

Aquest es el nostre regionalisme.

P. DEL O.

UN COM TANTS N' HI HA

—¿Donchs no llegeixes periódichs?
 —No, noy, no, ja fa molts temps...
 ¡Si tots son una mentida!

Tots predicen lo mateix, lo que 'ls convé... ¡Malehitis sigan!

—Donchs pensas molt malament pensant aixís, y no aprobo ta conducta.

—¿Y á mí, qué?
 Home, ja ho sé. Pro vull dirte y ferte veure al moment

que vas molt errat de comptes.

—Tú m' ho farás veure?

—Al menys m' ho penso, y si vols escolta, sino...

—Bueno, escoltaré...

—Es vritat qu' hi ha periódichs indignes, arxi-dolents, que s' hauria de cremarlos avans que á llum se 'ls dongués, perque defensen l' egoisme, lo més tonto y lo més lleig... (que consti que no aludeixo á la simpática «Veu»...)

pro aquestes, per sort, son els menors, y creu, que 'ls bons, son els més.

Dels periódichs, pot ben dirse, que, en general, tots fan bé.

Las excepciones deshonrosas las coneix... quí las coneix...

Els pobres no tenen quartos, ni prou instrucció, ni temps, per llegir obras que valen, es á dir, llibres de pes;

y per medi de la premsa, gastant sols cinch centims, s' instruixen de lo que passa, lo qu' han fet y volen fer els sabis de casa nostra, com els sabis extrangers, y ademés, també s' enteran...

dels guisats que fa en Romeu...

Malehir, donchs, als diaris, es atentar al Progrés...

Molt conforme que malehixis á aquest monstre gran y bell que se 'n diu: la mar... de llágrimas; fossar de milions d' obrers que per guanyá 'l pa... ¡tristíssim!

y fent cara als elements, cauben en aquell abisme... per no aixecarse'n may més!

Molt conforme que malehixis á aquest foc arxi-potent que á tot el mon ilumina... quan ab los seus raigs candents, allá, en las regions calentas, mata á n' els pobres, també, que per morirse de gana quedan abrussats... desfets!

Molt conforme que malehixis la terra que trepitjem, perque aguanta tanta injuria; á tants y tants usurers que ab el més gran dels cinismes, y impunitat sorprendents, se burlan de tots els códichs, y tothom besa sos peus!

Pots malehir fins als teus pares... si 'ls teus pares son dolents...

Pro als periódichs... ¡no 'ls malehixis!

¡Que son els motors moderns, que fan moure nit y día al peresós Univers!...

ANDRESITO

DE DEDUCCIO EN DEDUCCIO

ABEN que faria jo ara si tinguéssim una guitarra, y la sapigués tocar y la veu m' ajudés una mica?

Agafaria l' instrument, me plantaria á la finestra perque l' ayre de la meva cansó no 's perdés en el vacío, y 'm posaria á cantar:

«Vinieron los sarracenos y nos molieron á palos, que Dios ayuda á los malos cuando son más que los buenos.»

Y si després de la cantada venia algú a preguntar-me el per què d'aquest desahogo musical, li respondria ab la major senzillesa:

—¿No sab qué significa aquesta antiga copla? Pues significa la primera y principal consecuencia que de las últimas elecciones se 'n ha de deduir.—

El cas es realment curiós y val la pena de cridar sobre ell l'atenció del respectable públich.

Al aproximarse la batalla electoral que 'l darrer diumenje va donarse á Barcelona, tots els elements més ó menos de la crosta de baix van desplegar al vent la mateixa bandera.

La consigna semblava sortida del históric palau de la plassa Nova, cantonada al carrer de la Palla:

«Ans que tot y per sobre de tot, la Religió»

Els regionalistas ho deyan en catalá:

«La primera feyna dels nostres candidats, si surten elegits, será treballar per restablir l'imperi de la santa Religió católica, apostólica y romana.»

Els conservadors ho deyan en castellá:

«Nuestros candidatos, dentro de su esfera de acción, sostendrán como fundamental principio la gloriosa Religión católica...»

Y 'l neutros de pa sucat ab oli... de llantia, ho deyan en castellá, en catalá y en totes las llenguas:

«Volém anar á la Diputación, més que á administrar els interesos de la provincia, á restaurar el briñlo de la religió inmortal dels nostres pares.»

Naturalment, donada la fama que Barcelona té de morigerada y católica y vista la formidable ostentación de foras que 'ls clericals de totes las castas estavan fent qué altra cosa podia esperarse de la votació del diumenje que no fos la victoria completa dels defensors del altar?

L'exercit feya feresa per lo numerós: caballeria regionalista, infanteria conservadora, artilleria neutra, requetés mercenaris...

De municions 'n estavan més que sobrats. La caixa episcopal, el tresor de la Lliga, las bossas més ben provehidas, tot s'havia generosament obert, sense limitacions ni miserias.

Els generals que dirigian la batalla eran experts y aguerrits: l'Anibal Doménech, en Napoleón Rusiñol, en César Planas y Casals, en Molke Henrich, l'Alejandro Pons...

Tothom estava en lo mateix:—D'aquesta feta, el palau de la Diputación provincial va á quedar convertit en una sucursal de la Reparadora.

El crit de guerra dels exaltats combatents no donava lloch á dubtes.

«Ans que tot y per sobre de tot, la Religió!»

Y no obstant, ara ho acabem de veure: á pesar de tantas agallas, á pesar de tants diners, á pesar de l'acreditada pericia dels seus generals, els soldats de la religió, els braus defensors del altar han quedat vunts en tota la línia.

La derrota ha sigut tan estrepitosa com completa. Sas banderas han hagut d'abaixarse, sas legions s'han retirat desfetas y avergonyidas y 'ls seus brillants generals, tan eloqüents á la vigilia de la batalla, no han trobat paraulas per sincerarse y s'han vist obligats á confessar tartamudejant que per presenciar pallissas com la suferida per ells hi ha que retrocedir fins á Cavite ó á Santiago de Cuba.

Y donchs ¿á qué 's deu la victoria dels enemichs de la religió?

¿A la perfecció de las sevas armas? ¿A la bondat de las sevas municions? ¿A las excelencias de la seva táctica? ¿Al mérit dels seus generals? ¿A la superioritat de las sevas posicions estratéjicas?

Res d'aixó: els irreligiosos, els racionalistas, els partidaris de la conciencia lliure han guanyat senzillament perque han sigut els més.

Entaulada la batalla en el terreno dels números, els enemichs del altar han resultat majoria, y ab tot y ser sarracenos, com

«que Dios ayuda á los malos cuando son más que los buenos», els sarracenos, lluytant contra 'ls regionalistas, defensors de la religió, els conservadors, soldats de la religió, y 'ls neutros, partidaris de la religió, han obtingut el triunfo.

¿Qué vol dir aixó, senyors derrotats?

Vol dir que d'aquí endavant, antes de afirmar ab l'aplom que sempre que 'ls convé solen ferho, que Barcelona es una capital eminentment católica, apostólica y romana, cal que s'hi pensin una mica. Avans potser sí que ho era: avuy no ho es.

De serho ¿s'haurian el darrer diumenje emportat la victoria els elements contraris? ¿Se trobarian ara 'ls clericals devorant, plens de despit, la més vergonyosa de las derrotas?

A Deu lo qu' es de Deu y al César lo qu' es del César, vunts católichs.

Si vostés haguessin guanyat, donada la bandera que á tots els cubria, espanta considerar l'escándol que avuy armarian ponderant l'alcan y 'l significat del seu éxit.

—¿Ha triunfat la religió!—dirían:—¿La religió católica ha surtit victoriosa de las urnas!

¿No ha sigut aixís! Donchs resigninse davant de la evidencia y permetin que ara nosaltres diguém:

—¿La religió ha quedat vensuda! ¿Barcelona no es la ciutat católica que 'ls clericals feyan veure!

La deducció es lógica y natural.

Y si la trayém, vostés se 'n tenen la culpa al barrejar ab la política una cosa que cadascú, si 'n té, se l'hauria de guardar á casa seva.

FANTÁSTICH

L'ART Y LA PATRIA

(Conferencia donada pel conegut pintor y ferm regionalista en Lluís Casadevall y Casademunt al Cercle Artístich de Sant Llorens de la Tapineria).

ESTIMATS CONFRERES:

El meu gust fora parlarvos d'art en serio y desseguida, pero tinc l'ánim enterbolit per un quadro planyivol de profunda tristesa que avuy ens inonda de mitjas tintas. Catalunya acaba de rebre una forta sotragada. Las elecciones de diputats provincials han donat un núcleu

important de vots als republicans, quins han guanyat per majoria apesar de ser enemichs nostres y per lo tant enemichs de la nostra terra.

Aixó desgraciadament ja no pot posarse en tela de judici... y aixó no té dubtes. Nosaltres, els artistas, els que alimentem al poble ab pá de l'ánima havém de protestar ab tota la forsa de nostres pinzells. Ha de constar que si ara s'ha fet un pastel, tenim pit, diners y grapa pera fer un va-y-tot de tamany natural que 'ns fassi guanyar en tota la línia en la vinenta lluyta.

Volém creure que la massa neutra no va sortir de sa penombra, que aixó fou causa de lo aguada que resultá nostra tasca. S'veu clarament que 'ls automóvils, las bicicletas, el diccionari y l'ínfinit de cartells anunciando la nostra candidatura no van despertar ni ferir la vista de ningú. Ademés, el nostre triomf, assegurat á las set del-vespre del diumenje per La Veu de Catalunya va de cantarse mes tart á favor dels enemichs, y 's comprén que va ser perque en aquella hora que ja 'ls colegs eran tancats el senyor Planas y Casals (que per aquestas cosas se pinta sol) va ordenar als seus adictes que votessin als republicans... En cambi 'ls regionalistas ab tot y tenir al nostre costat els que 's diuen católichs (que no deixan de ser una nota de color dintre l'autonomia catalana) vam sentir la falta dels carlins que 'ns abandonaren deixantnos en quadro y sense llum.

Peró, aixó ray, estimats confreres; per aixó no havém de desmayar. Sortosament á Catalunya encare li quedan artistas que bregan per ella, la encomanan á Deu en sas oracions y la dignifican ab las sevas obras mestras. Es veritat que n'hi ha alguns, migrats d'agrimament, com en Meifren, en Fabrés y altres que abandonan lo seu bressol perque diuen que aquí no s'hi guanyan prou la vida, pero... una flor no fa estiu. Ab nosaltres s'hi queda lo bó y millor del art enciclopédich: un grupat de pintors que si convé vos fan també un sonet dedicat al mes de María ó us componen una goigs pel veronat Sant Lluch; una ínfinit de dibuixants que 'ns omplen seguidament la sala gran dels Quatre Gats; una régua d'esculptors que no deixan escapar el busto de cap mort ilustre. Ab nosaltres hi ha, donchs, la llevor sana, y per aixó vos repetesch que si bé es veritat que la sotragada rebuda ha sigut forta, tamé ho es que la ensenyansa ha estat gran per la propra ocasió que se 'ns presenta: la elecció de diputats á Corts.

Vos recomano, donchs, una dolça resignació pel desgany sofert y un ferm encoratjament per la lluyta futura. Pintém las afeccions de la terra catalana tan bé com sapiguém als ulls del poble... pintémli la sinceritat del nostre programa, que havém proclamat sempre á plena llum, y esperém que 'ls pochs que se 'n allunyan s'acoblaran aviat baix la nostra bandera.

El meu gust hauria estat parlarvos d'art, d'un art catalá, seriós y nou, mes nou que 'l de n'Nonell; pero, tinc l'ánim enterbolit. Un quadro planyivol; de profunda tristesa 'ns inonda avuy els esperits: Catalunya acaba de rebre una forta sotragada. Nosaltres havíam aixecat al Regionalisme una estátua en forma d'Hérculs gegant, y com á totes las nostras figuras li havíam posat en cart lloch, (allá hont l'home hi té el sagell del muscle) una gran fulla de parra. Ara 'ls lliberalots ens li han arrencada la fulla al nostre Hérculs... Y d'aquí ve 'l descredít.

Tothom ha vist que la nostra estátua del Regionalisme, darrera de la fulla... no hi tenia res.

Va ser un petit lapsus del artista... ¡Alabat siga Corpus!

He dit.

Per la copia

JOAQUIM AYAMÍ

REPLICHS

D E El Noticiero: «Se hablaba esta tarde de que el Rey verificará un viaje por el Mediterráneo en octubre próximo, embarcándose en Cádiz y visitando Almería, Cartagena, Alicante, Valencia y Barcelona.»

Jo crech que sí que al últim 'l farà un viatge... ¡Vaya sí 'l farà!

Peró seguint un itinerari molt distint del que anuncia El Noticiero.

Deya un ministerial que 's proposava guanyar á tota costa:

— Fem rodass... fem rodass ó estém perduts.

Y un altre que ja está desenganyat, li responia:

—¿Y qué 'n farém de las rodass si ja no tenim carro?»

La candidatura regionalista 's va presentar com á católica, y també com á católica va presentarse la ministerial.

Y vegin, sembla estrany: á Sans y á Sant Martí de Provensals es ahont els católichs regionalistas y 'ls católichs ministerials varen sufrir una derrota més tremenda.

Aixó vol dir que fins els Sants son enemichs dels faritzeus moderns, que pretenen fer servir el catolicisme d'arma política.

Y ara una consideració.

Ab el mateix argument ab que 'ls reaccionaris sostenen qu' Espanya es una nació católica, per ser católichs la majoria dels espanyols, podriam sostenir nosaltres que Barcelona es una ciutat anticatólica, per haver derrotat per una gran majoria las candidaturas católicas en las elecciones del diumenje.

Y aixís com l'Estat, fundat en aquest argument, sosté el culte y 'l clero, el nostre Ajuntament, apoyantse en el mateix, deuria retirar totes las subvencions que paga á diversass entitats católicas de Barcelona.

Aquesta es la lógica que han sentat els católichs ab la seva intervenció electoral.

Al volerse senyar s'han tret els ulls.

M'agrada molt que l'Assemblea magna republicana 's convoqui dintre del present mes de mars, may sigui sino per lo que diu el refrá:

«Mars marsot, mata á la vella á la vora del foch y á la jova si pot.»

Y com per vella y xaruga no n'hi ha un'altra que 's pugui comparar ab la monarquia, obrim de bat á bat las finestras á las ideas republicanas, y á veure si un cop de vent de mars 'l envia al altre barri.

Deya en Baró que 'l sufragi universal es un sistema de fer pá sense farina.

Las elecciones del diumenje han vingut á demostrarli qu' estava equivocat de mitj á mitj.

Ab farina hem pastat tots; pero mentres el poble republicá ha fet un pá qu' está dihent: menjeume, els reaccionaris de totes las castas, lo mateix els ministerials que 'ls regionalistas, han fet un pá com unas hostias.

Ja tenim un infant més.

El poble paga.

Perque desde l'moment de naixer, pel sol treball de haver vingut al mon, ja te la seva consignació en el pressupost del Estat.

De segur qu' ara 'l donarán á dida.

Escoltin: ¿no podriam nosaltres fer lo mateix ab algú altre?»

Els perdigots ja no s'atreveixen ni á dirnos brétoles, purria, perdularis y fills de burdell, com en las passadas elecciones.

Aquestas paraulas insultants se las han hagudas de tragar, ab perill de que 'ls hi fassin mal de ventre.

La seva sort está marcada. De aquesta feta moriran envenenats.

Ben mirat els perdigots no han tret á Barcelona cap diputat provincial. Dels dos regionalistas triunfants, el Sr. Sagnier va ser imposat pels jesuítas, y 'l Sr. Saltor ho sigué pels elements que dintre de la causa blasonan de liberals.

Lo qu' es els perdigots castissos s'han quedat á las capsas.

Just cástich á las sevas mundanas coqueterias. Els seus protegits els hi han donat mico.

Llegeixo:

«Corre 'l rumor de que una persona d'elevadíssima posició está bastant delicada fins al punt de que 'ls metjes han aconsellat á la familia qu' envihi al malalt—aixís que 'l temps abonansi—á passar una temporada en l'Escorial ó en altre punt prop de la montanya ahont pugui respirar aires més purs, indicats pera contrarrestar els estragos de las afeccions que van minant els organismes, fins als més joves y de apariencias més robustas.»

Va un duro que no endavinan á quin malalt poden referirse las ratllas que precedeixen.

Y no un duro sevillá, un duro legítim dels del encuny de D. Alfonso XIII.

Un'altra noticia:

«Durant l'actual quaresma 'l rey anirà á fer exercicis religiosos ab el seu confessor, el Pare Coloma.»

Quan D. Alfonso era menor d'edat, els exercicis els feya ab el seu professor militar.

Avuy que ceneix la corona anirà á ferlos ab un pare jesuít.

Precisament ab l'autor de la novela Pequeñeces.

Els clericals no 'n tenen prou ab alsar una iglesia dedicada al Sagrat Cor en la cima del Tibi-dabo, que ademés intentan erigirhi un monument al bisbe Morgades, implacable perseguidor de mossén Cinto.

Es á dir: no bastava una provocació y 'n realisan dugas.

Sembla que desde la cima de aquella montanya li diguin al poble lliberal de Barcelona:—Puja, aquí dalt!

Está be; ja poden estar ben segurs de que un día ó altre hi pujará. Y pot ser més aviat de lo qu' ells se creuen.

Hi ha molts que no entenen com en Silvela deixa fer á n' en Maura; pero hi ha també qui sospita que al deixarlo fer ne porta una d'amagada.

A propósit de lo qual exhuman el següent text de Maquiavelo:

«El príncep ha de veure ab tranquilat que 'l gobernador de un dels seus Estats se desacrediti y im-

Després de las elecciones

—Senyor Doménech, cuyti, fassi aquell hospital desseguida, perque cregui que 'l necessitem. ¡Estém mals, molt mals!

Epissodis electorals

Bicicletas, sembla que n tenfan moltes: lo que no tenfan, vots.

L'única autoritat que va donar mostres de la seva energia.

—Dos vots! El meu y 'l de la majordona.

—Déixime votar primer que ningú, que nosal tres portem sort.

popularisi en profit de la seva causa, després deu penjarlo pera fer justícia, y 's guanyará las simpatías de tots els naturals de aquella comarca, adquirint fama de justicier.

Pero en el cas de 'n Silvela y en Maura, com que tan perit es l'un com l'altre, corre perill de reproduhirse la lluita de las dugas serps.

Ab l'afany de tragarse se van anar devorant l'una á l'altra comensant per la qua, y al últim las dugas van quedar mortas, fetas un tortell.

—Els anys me pesan: ja no més penso en morir. Aquesta frase va proferirla Lleó XIII, un de aquests días de jubileo, després de sufrir una basca.

Y aquí tenen á un home que 's te per representant de Deu sobre la terra y que 's proclama infalible, impossibilitat de contrastar las lleys de la naturalesa, y entreveient ab tristesa la vinguda de la mort.

¿Pera quan els miracles, si no han de servir pera prolongar la vida dels Pontífices, fins á donarlos la longevitat que alcansen alguns animalons, com per exemple 'ls lloritos?

Si 'l Papa—com ell presúm—se'n va aviat de aquest mon, no se'n emportará l'imatje de la virtut modesta que immortalisá als fundadors del cristianisme.

Rodejat de una pompa idolátrica van treure'l dimars á la basílica de Sant Pere, portant al cap la tiara d'or y pedreria que acaban de regalarli, al só de las trompetas de plata y entre la cridoria de alguns milers d'entusiastas, que casi s'aplastavan per veure'l millor.

Se repartiren al objecte 60 mil tarjetas de convit. ¿Quina diferencia troban entre 'l final de un pontificat y l'apoteosis de un ball de gran espectable?

Desde que aquell famós metje, que 'l cuydava tan bé, es mort, el pobre regionalisme ja no ha fet res més de bo.

Catalunya comtat gran... —¡veveu si aixó no fa rabia!— sis candidats de la purria, y tots sis s'emportan l'acta.

Tant papé en candidaturas, tant papé en cartells pintats, tant papé en cartas y sobres, y res, ¡tot paper mullat!

Si els vostres millors pagesos van sembrant tant malament, al sé al temps de la cullita, segadors ¿qué segareu?

Ya los comen, y los comen, por do más pecado habían... Ja no poden alsá 'l cap no contant ab els carlistas.

No es el fracás lo que 'ls cou; lo que 'l mortifica l'ánima es que 'l bon Sant Jordi tingui de ferse ab la bretoiada.

Dissapte (creyent guanyar): —¡A votar tots per la patria! Diumenje (després del fiasco): —¡Cál Si aixó no té importancia...

Madurots de Barcelona ¡vau veure diumenje? Pues, aixó es res, que deya en Toni: ara tot just comensém.

¿Us queixavau d'aquell gat? Teniu, donchs; ara ho veveu: eleccions sense gat mort á vosaltres no us van bé.

Pot molt el diné, en efecte; pero, aneuho reparant, vol guanyá unas eleccions, y se las ha d'espinyar.

Perdigots que sóis del clero obehiu l'inspiració, quan veureu á n' en Casañas... ja li dareu expressions.

L. WAT

XARADA Si m'estimas—nena hermosa com jo espero—sé estimat, té tercera—dos la vida, pro avars deixam—ser casat. Hu va busco—quí 'm consoli tots ignoran—quin mal tinch: ja no canto—com solfa cap darrera—quarta—cinch. (Que s'hu dugas—tres el ximple.) —Vina, Carme—sálvam prest que jo 'm moro—d'anyoransa, ta figura—'m treu de test. Per tú obliado—que la barba se m'estira—fins al pit. (Potsé encare—s'hu dos—terça quarta—quinta.—Bonanit.)

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

S. S. GELISAS I GINES VILELLA

Ab aquestas lletas combinar lo títul de un drama catalá y lo nom y apellido de son autor.

S. CASELLAS G.

ANAGRAMA

Tant ne begué del total

lo lliberté de 'n Tonet, que no poguent tenirs' dret caygué fentse al tot molt mal.

J. BOSCH Y ROMAGUERA

GEROGLÍFICH

A U A A E E I O O O O B B T I I S O N

T.

CORRESPONDENCIA

(De la setmana passada)

Caballers: J. Molinas (a) Pau Sach, S. Casellas G., Ramón Bonet, Calsa Curta, Tot Peonant, Toni Baduá, Pere Robert, Antoni Mercader y Martí, P. Pito, Un Tapé, A. Brea Pla, Un hortera, G. Busquets, Agustinet de Gracia y Joan Catau: Será per un' altra ocasió.

Caballers: Miquel Planas, Quimet Pujol, F. Joanet, J. Gorina Roca, F. Virgili R., Pantorrillas L., Albertet de Vilafranca, Ll. Carbó C. y Muixoni: Agraheim el cuidado.

Caballer: Lluís Pugés: El seu vers La Primavera—'ns ha fet venir sonyera.—P. Sugranyes: Hi ha entremitj cosas que tenen gracia, pero es llarch y escabros.—Mandíbula: Aixó es de la mandíbula inferior.—Xapu Dopor: Ja ho teníam en carterá.—J. B. Diaz: No vá.—J. Farriol: Perdoni, pero, aixó té una extensió tremenda.—J. R. C.: Sí, senyor. ¡Abaix el clero! ¡Visca la llibertat! No 'n parlem mes.—Xech de Llansa: Els cantars son molt atrevits.—José Riba: Donchs, mi respectable senyor, lo que 'm demana es impossible.—Andresito: Mirarém de complaure 'l la setmana que vé.—J. Centellas F.: Res de primaveras que encare no hi som.—J. Costa Pomés: Gracias per tot.—M. de C. (Las Palmas): Celebrém qu' hagi arribat bó.—E. Villa: La seva barcarola es dels bons temps del Cap de Ferro. Si no evoluciona no farà res; fixis ab en Gual y l' Umbert.—Pitarrita: Pornográfichs y plens de incorreccions.—S. Cinca: ¡A una qu' estimó! Si 'l estimés de debó no li faria aquesta versos.—Lloréns Carbó: Si hi hagués alguna falta la esmenaríam; pero in' hi han tanta!—Joanet de Gracia: Ab molt gust... pero, ¡es tan poca cosa!—Olegari R.: Si 's tractés d' un fet concret, bueno Ah, y firmi sempre en la mateixa carta.—M. Casas: No 'l havém pogut aproffitar.—Noy de Tarrasa: Un' altra vegada firmi ab nom y apellido.—E. Pí Gramatich: Potser té rahó vosté, pero no m' ha convensut.—Juli Palau: Efectivament; ja es trist aixó.—A. González: No podém servirlo; ni pagant ni gratis.—E. G.: La nostra bondat no arriba á tant.—Padri Drapayre: No, senyor, no. El musclayre 's queda ab nosaltres; si 'l vol sentir, puji.

(De la setmana present)

Caballers: Alejandro P., C. Lluch, Valentí Vall y Fonts, Anís de Cumí, Ernesto de V., Lluís Torné, Ramón Paseta, J. Ferrandiz, Quem Agradá, Pehpi Gujós, Montserrat Pijuan y Antón Mercader y Martí: Derrota honrosa.

Caballers: Quimet Pujol, Josepet, Esteve Kloskas y Morris Murrís: Victoria completa

Caballer: Aygua freda: Fa anys que som nebots d'aquest tío que 'ns diu. Jo també me'n alegro, pero sento moltíssim no poderlo complaure.—Ernestamils: Tenim el gust de conèixer al home de més barra del sigle. ¿Que no ho sab que l'afanar traballs literaris pot ser un precedent per altres delictes? Seguint aixís vosté no arribará més que á reventa—piso. Vaja, estigui bó.—Segiaf: No 'ns serveix.—G. Perocato y Ras: Aixó va millor, pero encare no va prou bé.—J. V. (Cornellá): Veurém de que vaji la setmana entrant.—J. Ribas: Hi ha molt sentiment, pero es un sentiment carrincló.—F. Casablanca: Res de primaveras encare... El mars marseja y es probable que aquest any la primavera no vingui... —L. Llemuas: No va... ¡y qué ha d'anar!—J. Costa Pomés: Grazie tante.—S. Q. Ff: No pot ser; es molt dolent tot aixó.—J. M. C. y P.: Mil gracias per l'avis... Es alló, no s'hi pot fer més.—M. A. (a) Badoch: No badi tant; créguins.—Caret y Caram: Aixó es de senyana santa. Ab música de la passió no anirà malament.—Albertet de Vilafranca: Es plena de assonancias y de versos curts y llarchs.—Fello de las Baldufas: Anirá alguna cosa.—Un lliberal: Agraheim la noticia. No crech que hi torni més.—Un catalán: ¡Malaguanyat temps perdut!—J. P. R.: Ben sentit, pero mal expressat.—Montserrat F.: Aixó es indigne de una senyoreta que 's digui Montserrat.—P. del C.: Entran en carterá. El de las eleccions no hi ha cabut aquesta setmana. L'aprofitarém per las de diputats á Cortes, que també las guanyarém.—Joan Font: No arriba á la mida.—Mr. Antoin: No 'ns serveix.—A. R. T.: Ho llegirém ab calma.—Jaume Arán: ¿Que se li ha mort l'avia?—R. M. (Artés): No hi ha hagut lloch.—Manel Abrás: Dolent.—J. Tiná: Veurém la setmana que vé...

Perque fos mes lluhida la jornada, ells ab ells varen ferse tupinada.

—¿No diu que 'ls regionalistas solicitan la meva ajuda? Que vinguin.

—Me'n hi rentat las mans per dos motius: primer, per demostrar la meva sinceritat; segón, per tenirlas ben netas.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.